

Asia C-608/19**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

12.8.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Consiglio di Stato (Italia)

Ennakkoratkaisupyynnön tekemispäivä:

20.6.2019

Valittaja:Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro
(INAIL)**Vastapuoli:**

Zennaro Giuseppe Legnami Sas di Zennaro Mauro & C

Pääasian kohde

INAILin (kansallinen työtaturmavakuutuslaitos) valitus TAR del Veneton (Veneton alueellinen hallinto-oikeus) tuomiosta, jossa hyväksyttiin Zennaron vaatimus kumota päätös, jossa evättiin [Zennarolle myönnetty,] yrityksille maksettavia kannustimia koskevan julkisen ilmoituksen mukainen tuki (vähämerkityksinen tuki).

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

SEUT 267 artiklan nojalla ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää selvennystä vähämerkityksisen tuen myöntämisestä ja tuen 200 000 euron enimmäismäärän ylittymisestä koskevien asetuksen N:o 1407/2013 säännösten tarkkaan tulkintaan myös siltä osin kuin kyse on siitä, voiko hakijayritys ryhtyä mahdollisesti tarvittaviin korjaaviin toimiin, jotta enimmäismäärä ei ylity.

Ennakkoratkaisukysymys

Onko asetuksen N:o 1407/2013 3 ja 6 artiklassa säädettyjä tuen myöntämistä koskevia sääntöjä tulkittava siten, että sellainen hakijayritys, jolla myönnettävää enimmäismäärää aiempien tukien kanssa kasautumisen vuoksi ylittyy, voi haetun tuen tosiasialliseen maksamiseen saakka valita (hanketta muuttamalla tai muuntamalla toteutettavan) rahoituksen alentamisen ja aiemmista, mahdollisesti jo saaduista tuista (kokonaan tai osittain tapahtuvan) luopumisen välillä myönnettävän enimmäismäärän ylittymisen estämiseksi; ja onko samoja sääntöksiä tulkittava siten, että nämä vaihtoehdot (muuntaminen tai luopuminen) ovat käytettävissä siinäkin tapauksessa, ettei niitä nimenomaisesti mainita kansallisessa lainsäädännössä ja/tai tuen myöntämistä koskevassa julkisessa ilmoituksessa?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen 18.12.2013 annettu komission asetus (EU) N:o 1407/2013, erityisesti johdanto-osan 3, 10, 21 ja 22 perustelukappale, 3 artiklan 2, 4 ja 7 kohta ja 6 artiklan 5 kohta

Kansalliset toimenpiteet, joihin viitataan

Vuoden 2013 ilmoitus ”Vuoden 2013 julkinen ilmoitus yrityksille tarjottavista kannustimista, jos ne toteuttavat asetuksen (decreto legislativo) 81/2008, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna, 11 §:n 1 momentin a kohdassa ja 5 momentissa tarkoitettuja työterveyttä ja työturvallisuutta edistäviä toimenpiteitä”.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Tässä valitusmenettelyssä vastapuolena oleva Zennaro-yhtiö teki asianmukaisen, vuoden 2013 julkisen puuteilmoituksen mukaisen tukihakemuksen, minkä jälkeen INAIL ilmoitti sille 30.10.2014, että sen hanke oli hyväksytty ja sillä oli mahdollisuus saada ennakkorahoitusta, jota yritys sittemmin myös haki.
- 2 Julkista ilmoitusta koskevan myöhemmän menettelyn yhteydessä kävi kuitenkin ilmi, että Regione Veneto (Veneton alue) oli vasta kahta kuukautta aiemmin myöntänyt Zennarolle toista eurooppalaisista rahastoista myönnettävää tukea, joka niin ikään katsottiin valtiontueksi; kun sen määrä laskettiin yhteen saman yrityksen aiemmin saaman muun julkisen rahoituksen kanssa, vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä (200 000 euroa) tarkasteltavalla kolmivuotiskaudella ylittyi.
- 3 Välttääkseen edellä mainitun enimmäismäärän ylittymisen Zennaro esitti siksi INAILille ennen hankkeen käynnistymistä 12.8.2015 hankkeesta muunnetun

version, jonka kokonaiskustannukset olisivat olleet alkuperäistä pienemmät niin, ettei sallittu enimmäismäärä olisi ylittynyt.

- 4 INAIL ilmoitti 18.11.2015 päivätyllä päätöksellään, ettei se voinut myöntää rahoitusta Zennarolle; se ei myöskään katsonut voivansa myöntää rahoitusta osittaisena muutoin kuin siinä tapauksessa, että Zennaro olisi luopunut kokonaisuudessaan aikaisemmasta rahoituksestaan.
- 5 Zennaro vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta (Veneton alueellinen hallinto-oikeus) kumoamaan kyseisen päätöksen ja ilmoitti INAILille luopuneensa aiemmin saamastaan alueellisesta tuesta.
- 6 INAIL vahvisti 6.6.2016, ettei se myöntäisi rahoitusta asetuksessa N:o 1407/2013 tarkoitetun enimmäismäärän ylittymisen vuoksi ja siitä syystä, että tuen myöntäminen osittaisena olisi ollut asetuksen 3 artiklan 7 kohdan vastaista.
- 7 Zennaro vaati myös 6.6.2016 tehdyn päätöksen kumoamista.
- 8 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi kanteen Euroopan komission kilpailun pääosaston Zennaron asetuksen N:o 1407/2013 3 artiklan 7 kohdan mahdollisista tulkinnoista esittämään kysymykseen ottaman kannan perusteella.
- 9 Vastauksessaan pääosasto nimittäin piti mahdollisena sitä, että tuen myöntävä viranomaisena alentaisi tukea määräsuhteessa enimmäismäärän noudattamiseksi, ja katsoi, että on kansallisten viranomaisten tehtävä määrittää, kumpi vaihtoehto on parempi; molemmat ratkaisut – sekä suhteellinen alentaminen että täysimääräinen tuen epääminen – olivat sen mukaan periaatteessa yhteensopivia unionin lainsäädännön kanssa.
- 10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi lisäksi, että INAILin olisi pitänyt julkisessa ilmoituksessa nimenomaisesti mainita tulkitsevansa asetuksen N:o 1407/2013 3 artiklan 7 kohtaa suppeasti.
- 11 INAIL valitti ensimmäisen oikeusasteen tuomiosta ennakkoratkaisua pyytäneeseen Consiglio di Statoon.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 12 INAIL on katsonut, ettei tuen osittainen myöntäminen sovi yhteen muun muassa asetuksen N:o 1407/2013 3 artiklan 7 kohdan kanssa; INAILin näkemyksen mukaan vähämerkityksinen tuki nimittäin katsotaan myönnettyksi sillä hetkellä, kun yritykselle annetaan oikeus tukeen, riippumatta ajankohdasta, jolloin tuki tosiasiallisesti maksetaan yritykselle.
- 13 Enimmäismäärän noudattamisesta INAIL toteaa, että asia tarkistetaan tuen myöntämisen yhteydessä eli ennen hakemuksen hyväksymistä. Hakijan on näin ollen tehtävä mahdolliset oikaisut tässä vaiheessa eikä myöhemmässä

raportointivaiheessa tai vaiheessa, jossa viranomainen tarkistaa yritysten antamat selvitykset.

- 14 Näkemyksensä tueksi INAIL viittaa vuoden 2013 ilmoituksen määräyksiin, joiden perusteella se katsoo, että pelkästään se, että yritykselle on myönnetty tukea, on vähämerkityksisen tuen laskemisessa huomioon otettava seikka: kyseiseen seikkaan ei voida vaikuttaa hanketta muuntamalla vaan ainoastaan luopumalla täysimääräisesti aikaisemmasta tuesta, joka on jo myönnetty ja joka laskettaisiin yhteen hakemuksen kohteena olevan tuen kanssa.
- 15 Näin ollen Zennaron olisi INAILin näkemyksen mukaan pitänyt ennen tuen myöntämistä varmistaa, ettei haetun tuen myöntäminen johtaisi 200 000 euron enimmäismäärän ylittymiseen. Tällöin se ei olisi voinut vedota muunnettuun hankkeeseen rahoitusmäärän alentamiseksi eikä luopua osittain aiemmasta rahoituksesta. Ainoa mahdollinen ratkaisu olisi ollut täysimääräinen luopuminen aiemmasta tuesta.
- 16 INAILin mukaan asetuksen N:o 1407/2013 säännöksiä on lisäksi tulkittava suppeasti, eikä niiden soveltaminen edellytä, että niihin on julkisessa ilmoituksessa viitattu.
- 17 Zennaro puolestaan katsoo, että julkisen ilmoituksen perusteella hankkeesta oli mahdollista esittää muunnettuja versioita, joilla voitiin vaikuttaa alkuperäiseen myöntämispäätökseen: muuten ilmoituksessa olisi pitänyt nimenomaisesti määrätä vähämerkityksisen tuen rajojen noudattamisen tarkistamisesta jo aikaisemmassa vaiheessa, nimittäin tuen myöntämistä edeltävässä selvitysvaiheessa.
- 18 Zennaro viittaa myös asetuksen N:o 1407/2013 6 artiklan 5 kohtaan, jonka perusteella se katsoo, etteivät saadun vähämerkityksisen tuen kokonaismäärää koskevat selvitykset ja niitä seuraavat tarkistukset voi koskea ainoastaan yrityksen tilannetta ensimmäisen myöntämispäätöksen ajankohtana, vaan niiden on koskettava saatujen tukien kokonaistilannetta.
- 19 Zennaro katsoo lisäksi, että INAILin tulkinta vähämerkityksistä tukea koskevasta sääntelystä on kohtuuttoman suppea ja aiheuttaisi yrityksille haittaa, mikä olisi ristiriidassa kyseisen sääntelyn tavoitteiden kanssa: sen tarkoituksenaan on yksinkertaistaa yrityksille vähäisestä tuesta koituvaa hallinnollista työtä.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyyntöön perusteista

- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pitää nyt tarkasteltavan julkisen ilmoituksen määräyksiä tarkasteltuaan molempia asianosaisten esittämiä ratkaisuja mahdollisina.
- 21 Sen näkemyksen mukaan ratkaisevia eivät ole myöskään asetuksen N:o 1407/2013 edellä mainitut säännökset: asetuksen 3 artiklan 4 kohta eli säännös, jonka mukaan tuki katsotaan myönnettyksi sillä hetkellä, kun yritykselle annetaan

laillinen oikeus tukeen, riippumatta ajankohdasta, jolloin tuki maksetaan yritykselle, ei Zennaron mukaan sulje pois mahdollisuutta monimutkaisempaan, sovellettavaan kansalliseen lainsäädäntöön perustuvaan menettelyyn, johon sisältyy niin ikään enimmäismäärän noudattamisen etukäteinen tarkistaminen (6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla) siten, että oikeus tukeen katsotaan lopullisesti annetuksi vasta tämän tarkistuksen jälkeen.

- 22 Vastaavat huomiot koskevat saadun tuen ilmoittamista ja ajankohtaa, jolloin mahdollinen aiemmasta tuesta luopuminen voidaan/täytyy tehdä (onko sen välttämättä tapahduttava ennen aiemman tuen tosiasiallista maksamista vai voiko se tapahtua myöhemminkin).
- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että se on viimesijaisena tuomioistuimena velvollinen esittämään unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen, koska sen tiedossa ei ole unionin oikeuskäytäntöä, jonka perusteella se voisi ottaa kantaa asiaa koskevien unionin säännösten oikeaan soveltamiseen, etenkin, kun otetaan huomioon yrityksiä kannustavien tointen taloudellinen merkitys.

TYÖASIAKIRJA